

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять за I півріччя 2023 року

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять у звітному періоді спрямувало свою діяльність на забезпечення потреб населення та галузей економіки Житомирської області у водних ресурсах, їх раціонального використання, забезпечення працездатності водогосподарської інженерної інфраструктури.

Протягом I півріччя 2023 року проведено 25 засідань Технічної ради БУВР Прип'яті, загалом винесено на обговорення, підготовлено та надано територіальному органу Держводагентства України 160 пропозицій на видачу дозволів на спеціальне водокористування, 10 пропозицій на погодження нормативів водопостачання та розглянуто 1018 проєктів щодо встановлення режимів роботи на водних об'єктах.

Підготовлені пропозиції щодо встановлення режимів роботи для 10 водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем в басейні річки Рось, 30 у басейнах річок Тетерів, Ірпінь, Супій та 12 у суббасейні річки Прип'ять, у межах Житомирської області для 961 ставка, у тому числі 422 наданих в оренду. Негативних явищ, пов'язаних із шкідливою дією вод на об'єктах управління не виникало. Враховуючи малу водність управлінням забезпечено заповнення водосховищ до проєктних відміток, що дало змогу забезпечити потреби населення та галузі економіки області у повному обсязі.

У I півріччі 2023 року Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять виконані основні завдання щодо ведення державного обліку водокористування за 2022 рік, забезпечено прийом 929 Звітів про використання води за формою № 2ТП-водгосп (річна) через Портал електронних послуг Держводагентства України, що становить 127 % від діючих дозволів на спецводокористування та забезпечено наповнення державного водного кадастру за розділом «Водокористування».

За даними державного водообліку підготовлені пропозиції до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та Екологічного паспорту Житомирської області за 2022 рік.

З метою підготовки проєктів планів управління річковими басейнами, відповідно до Порядку розроблення плану управління річковим басейном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 року № 336 та наказу Держводагентства України від 18.12.2022 року № 1105 забезпечено виконання завдань з підготовки елементів плану управління річковим басейном.

Відповідно до планів – графіків процесу розроблення проєкту Плану управління річковим басейном Дніпра, затвердженим наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.11.2020р. №313 «Про

затвердження планів-графіків процесу розроблення проєктів Планів управління річковими басейнами» управлінням в I півріччі 2023 року для оновлення територій (зон) Смарагдової мережі, уточнення масивів поверхневих/підземних вод, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей та зон санітарної охорони опрацьовано інформацію у межах суббасейну річки Прип'ять та суббасейну середнього Дніпра.

Для оновлення пункту 3.1. ПУРБ – Об'єкти Смарагдової мережі використовувалась офіційна інформація із сайту Бернської конвенції, де затверджено список об'єктів Смарагдової мережі.

Після опрацювання даної інформації у межах суббасейну річки Прип'ять розташовано 41 об'єкт Смарагдової мережі (33 – станом на лютий 2021 року; 41 – станом на грудень 2022 року).

Узагальнена інформація передана експертам в рамках діючого проєкту «EU4Environment - Водні ресурси та дані про навколишнє середовище» EU4Environment - Water and Data.

Для оновлення пункту 3.2 ПУРБ - Зони санітарної охорони експертам проєкту наданий оновлений список водокористувачів, які за даними державного водообліку за формою №2ТП-водгосп (річна) за 2021 рік здійснювали забір води з поверхневих, або підземних водозаборів у суббасейні Прип'яті для подальшого їх картування.

Для оновлення пункту 3.4 ПУРБ – Масиви поверхневих/підземних вод, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей, а також води, призначені для купання експертам надана узагальнена інформація переліку місць масового відпочинку в суббасейні Прип'яті.

Для картування системи моніторингу БУВР Прип'яті у I півріччі 2023 року забезпечено виконання «Програми державного моніторингу (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод)», затвердженої наказом Міндовкілля 17.01.2023 № 27. Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться на 40 пунктах спостережень у межах 7 областей, із них:

11- операційний моніторинг, у т.ч. 4- поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання та 7 - транскордонні водотоки;

27 - діагностичний моніторинг;

2- дослідницький моніторинг.

Загалом у I півріччі 2023 року відібрано 216 проб при плані - 240 (90 %), із них: 4- питні водозабори та 6- транскордонні водотоки та виконано 1200 вимірювань фізико-хімічних показників якості і властивостей поверхневих вод, при плані 1320.

У зв'язку з небезпекою мінування території у період минулих бойових дій не

проводився відбір проб на р. Прип'ять та річці Уж.

У I півріччі 2023 року забезпечено відбір та доставку проб до лабораторії Північного регіону для визначення хімічних (пріоритетних та басейнових специфічних) показників.

З метою встановлення хімічного стану масивів поверхневих вод заповнені таблиці даними моніторингу в суббасейні Прип'яті за 2022 рік та відповідно до «Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», що затверджена наказом Мінприроди від 14.01.2019 № 5 проведена оцінка хімічного стану МПВ суббасейну Прип'яті та 04.05.2023 року надана Держводагентству України.

В процесі виконання розділ 8 ПУРБ щодо повного переліку програм (планів) для району річкового суббасейну Прип'яті, які передбачено розв'язати. Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять забезпечено комунікацію з територіальними громадами, водокористувачами в частині надання пропозицій до програм заходів для досягнення встановлених екологічних цілей та їх включення до фінансування.

Проект Програми заходів формувався із різних чинних програм та проектів (загальнодержавних, обласних, територіальних громад...), термін дії яких розповсюджується на 2025 та подальші роки за пропозиціями територіальних громад, водокористувачів, регіональних офісів водних ресурсів відповідно до вимог діючого законодавства.

Загалом запропоновано 53 пропозиції до ПЗ, із них 47 спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем від забруднення органічними речовинами; 47-від забруднення біогенними речовинами; 47- від забруднення небезпечними речовинами; 5- гідроморфологічні зміни та 2 заходи від засмічення.

13 червня 2023 року перелік заходів спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем суббасейну Прип'яті (2025-2030 року) виносили на розгляд Басейнової ради річки Прип'ять.

Вся інформація узагальнена та сформований уніфікований формат таблиць до Програми заходів спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем суббасейну Прип'яті, проведена оцінка вартості реалізації заходів у цінах 2023 року та передана до Держводагентства України та експертам в рамках діючого проекту «EU4Environment - Водні ресурси та дані про навколишнє середовище» EU4Environment - Water and Data. За результатами експертами проведений аналіз економічної ефективності запропонованих заходів.

13 червня 2023 року відбулося чергове засідання басейнової ради річки Прип'ять відповідно до затвердженого Плану роботи басейнової ради річки Прип'ять на 2023 рік.

За I півріччя 2023 року було відновлено та упорядковано 9 природних водних джерел, а саме: проведено благоустрій джерел, огорожені санітарні зони, проведені роботи по обкошуванню рослинності навколо джерел, пофарбовані дерев'яні та металеві конструкції, деякі джерела очищені від мулу.

На протязі I півріччя 2023 року проводились ремонтно-експлуатаційні заходи на водогосподарських об'єктах області, покращувався технічний стан меліоративних систем. Поточний ремонт на міжгосподарських меліоративних об'єктах виконано на суму 120,1 тис.грн, при цьому 35% цих робіт виконувались за рахунок коштів спецфонду.

Доглядові роботи міжгосподарської інженерної інфраструктури в межах Житомирської області виконані на суму – 8017,6 тис.грн. За I півріччя 2023 року Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять відремонтовано 231 гідротехнічних споруд, виконано обкошування рослинності на площі 641,3 га та вирубування чагарнику на площі 607,8 га на каналах міжгосподарської меліоративної мережі.

На виконання наказу Держводагентства України від 30.12.2022 №153 «Про заходи щодо підготовки водогосподарського комплексу до роботи у 2023 році» станом на 01.06.2023 року було підготовлено 353,4 тис.га меліорованих земель, 1348,1 км міжгосподарських каналів.

У I півріччі 2023 року спеціалістами БУВР Прип'яті укладено 57 договорів із землекористувачами на проведення подвійного регулювання водноповітряного режиму меліорованих сільськогосподарських угідь на площі 44,6 тис.га., загальною вартістю 359,6 тис.грн.. Станом на 01.07.2023 року отримано 262,4 тис.грн, за надані послуги по подвійному регулюванню.

Продовжується робота із сільськими, селищними радами, територіальними громадами та землекористувачами, щодо виділення коштів на утримання та експлуатацію внутрішньогосподарських меліоративних фондів.

У цілому гідрогеолого-меліоративна обстановка на меліорованих і прилеглих землях оцінюється як стабільна.

Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять проводиться системна робота щодо висвітлення офіційної інформації про діяльність водогосподарсько-меліоративного комплексу області шляхом розміщення на офіційному веб-сайті, соціальній мережі Facebook, до громадськості доноситься оперативна та неупереджена інформація щодо вагомих подій у сфері своєї діяльності.

Загалом за I півріччя 2023 року надруковано 24 статті у засобах масової інформації, прийнято участь у 20 круглих столах, 190 нарадах територіальних громад, міських радах, засіданнях комісій з ТЕБ та НС, проведено 49 акцій екологічного спрямування до Всесвітнього дня води, Дня довкілля, Всесвітнього дня Землі, екоакції «За чисті береги» та «До чистих джерел» та інші, в Житомирському агротехнічному фаховому коледжі за ініціативи БУВР Прип'яті

проведено студентську конференцію «Вода-джерело життя», проведено 17 відкритих тематично-екологічних уроків в учбових закладах області.

Прийнято участь у 3-и тижневому онлайн-марафоні, який був організований Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Державним агентством водних ресурсів України спільно з програмою ЄС «EU4Environment-Водні ресурси та дані про навколишнє середовище» EU4Environment - Water and Data до Всесвітнього дня води і проходив під гаслом «Станьте тими змінами, які ви хочете бачити у світі!» та спеціалісти БУВР Прип'яті отримали заохочувальні сертифікати.